

Fylkesmannen i Hordaland  
Postboks 7310  
5020 BERGEN

Deres ref.:  
Vår ref.: 18/8383-6  
Saksbehandler: Vegard Nore  
Dato: 15.06.2018

### **Vertslandsstøtte - helsetjenester under øvelsen Trident Juncture 2018**

HelseDirektoratet ønsker med dette å gjøre fylkesmennene kjent med Helse- og omsorgsdepartementets brev av 31.05.18 om oppgjør for nødvendige helsetjenester til utenlandske soldater under øvelsen Trident Juncture 2018. Vi ber Fylkesmannen gjøre kommunene kjent med brevet. Brevet ble opprinnelig stilet til HelseDirektoratet, KS og Statens helsetilsyn, med de regionale helseforetakene og Forsvarsdepartementet som kopimottakere.

Vennlig hilsen

Morten Randmæl e.f.  
Avdelingsdirektør

Vegard Nore  
Seniorrådgiver

*Dokumentet er godkjent elektronisk*

Kopi:

---

HELSE MIDT-NORGE RHF  
HELSE NORD RHF  
Helse Sør-Øst RHF  
HELSE VEST RHF



Mottaker	Kontaktperson	Adresse	Post
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder		Postboks 788 Stoa	4809 ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud		Postboks 1604	3007 DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark		Statens hus	9815 VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark		Postboks 4034	2306 HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland		Postboks 7310	5020 BERGEN
FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL		Postboks 2520	6404 MOLDE
Fylkesmannen i Nordland		Moloveien 10	8002 BODØ
Fylkesmannen i Oppland		Postboks 987	2626 LILLEHAMMER
FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS		Postboks 8111 Dep.	0032 OSLO
Fylkesmannen i Rogaland		Postboks 59 Sentrum	4001 STAVANGER
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane		Njøsvegen 2	6863 LEIKANGER
Fylkesmannen i Telemark		Postboks 2603	3702 SKIEN
FYLKESMANNEN I TROMS		Postboks 6105	9291 TROMSØ
FYLKESMANNEN I TRØNDELAG		Postboks 2600	7734 STEINKJER
Fylkesmannen i Vestfold		Postboks 2076	3103 TØNSBERG
Fylkesmannen i Østfold		Postboks 325	1502 MOSS

**From:** Johansen Gry Jorunn <Gry-Jorunn.Johansen@hod.dep.no>  
**Sent:** 31. mai 2018 09:11  
**To:** Postmottak (Ekstern post til arkivet)  
**Subject:** 18/1062 Vertslandsstøtte - Helsetjenester under øvelse Trident Juncture 2018  
**Attachments:** Vertslandsstøtte - Helsetjenester under øvelse Trident Juncture 2018.docx.pdf

Se vedlagte dokumenter



DET KONGELIGE  
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

18/1062-25

31. mai 2018

## **Vertslandsstøtte - Helsetjenester under øvelse Trident Juncture 2018**

Norge vil være vertsnaasjon for NATO-øvelsen Trident Juncture 2018 i Norge.

Informasjon om øvelsen finnes på Forsvarets nettsider:

<https://forsvaret.no/fakta/aktivitet/ovelser/trident-juncture>

Norge er ansvarlig for vertslandsstøtte, herunder å yte nødvendige helsetjenester, til NATOs styrker så lenge de er i Norge. Departementet vil derfor informere om hvordan oppgjør for nødvendige helsetjenester forventes ivaretatt i forbindelse med feltdelen av øvelsen.

### **Rett til helsetjenester – dokumentasjon og oppgjør**

EØS-avtalens forordning 883/2004 gir EØS-borgere som er omfattet av et EØS-lands trygdeordning, rett til helsetjenester som blir nødvendig under midlertidig opphold i et annet EØS-land. Når det gjelder oppgjør for helsetjenester, er de fleste landene som deltar på øvelsen omfattet av EØS-avtalen. Det vil for dem være forordning 883/2004 som fastsetter dokumentasjonskravene. I henhold til forordningen, skal pasienten forevise et gyldig europeisk helsetrygdkort (EHIC). Pasienten vil ved forevisning av EHIC kunne motta nødvendige helsetjenester i Norge (både primær- og spesialisthelsetjenester) i henhold til norsk lovgivning, og oppgjørene vil foretas mellom Helfo og tjenesteyter. Helfo foretar oppgjør med tjenesteyter på bakgrunn av innsendte oppgjørskrav, og vil gjennom de sentraliserte landoppgjørene på et senere tidspunkt kreve helsetjenesteutgiftene tilbake fra pasientens hjemland. Pasienten betaler kun eventuell egenandel.

Norge har også lignende avtaler med andre land/regioner utenfor EØS-området, herunder Australia og den kanadiske provinsen Quebec. Det vil da være disse avtalene som regulerer hvordan pasienten skal dokumentere sin rett.

Postadresse  
Postboks 8011 Dep  
0030 Oslo  
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse  
Teatergt. 9  
www.hod.dep.no

Telefon\*  
22 24 90 90  
Org.nr.  
983 887 406

Avdeling  
Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler  
Gry Jorunn  
Johansen  
22 24 86 81

Helfo har landoppgjør med de fleste EU/EØS-land, med unntak for de nordiske landene, Storbritannia, Ungarn og Luxembourg. Helfo foretar heller ikke oppgjør med Australia og Quebec. I tilfeller hvor det ikke foretas landoppgjør, er det Helfo som endelig dekker utgiftene for behandling av borgere fra avtaleland i Norge, med fradrag for eventuelle egenandeler.

Imidlertid kommer det også deltakere fra land som Norge ikke har avtaler med på helsetjenesteområdet. I følge vår oversikt gjelder dette Albania, USA, Canada, Montenegro, Tyrkia og Jordan. Gjeldende bestemmelser for utgiftsdekning tilsier at pasienter fra disse landene er å anse som selvbetalende, og tjenesteytere vil ikke kunne foreta oppgjør mot Helfo for disse pasientene. Tjenesteytere må da kreve betaling direkte fra pasienten (eventuelt gjennom pasientens private forsikringsordninger) i hvert tjenestetilfelle.

### **Spesialisthelsetjenesten**

Som følge av Norges vertskapsforpliktelse for NATO-øvelsen, vil Helse- og omsorgsdepartementet, som del av sin eierstyring av spesialisthelsetjenesten, gi spesialisthelsetjenesten føring om at tjenestegjørende militært personell i NATO-øvelsen Trident Juncture 2018, og som ikke omfattes av EØS-avtalen eller tilsvarende avtaler (m.a.o. personell fra Albania, USA, Canada, Montenegro, Tyrkia og Jordan), ved behov gis tilgang til spesialisthelsetjenester uten etterfølgende fakturering fra norske myndigheter. Departementet vil presisere dette ansvaret i eierlinjen til de regionale helseforetakene.

### **Primærhelsetjenesten**

Helse- og omsorgsdepartementet har fått opplyst fra Forsvarets operative hovedkvarter at NATO styrkene selv vil ha ROLE 1 kapasitet og således vil være selvforsynt med sanitet-/helsetjeneste tilsvarende primærhelsetjeneste. Det kan likevel ikke utelukkes at det kan oppstå situasjoner hvor det vil være behov for at den kommunale helse- og omsorgstjenesten bidrar, samt behov for tannlegehjelp.

Det eksisterer bi- og multilaterale avtaler for de fleste NATO-land som skal delta på øvelsen. Disse gjelder oppgjør for helsetjenester fra primærhelsetjenesten under øvelsen, med unntak for land nevnt ovenfor hvor det ikke foretas landoppgjør.

Deltakere fra Albania, USA, Canada, Montenegro, Tyrkia og Jordan er ikke omfattet av eksisterende avtaler. For militært personell fra nevnte land finnes det derfor ingen oppgjørsordninger, og disse må selv betale for behandling de mottar i regi av primærhelsetjenesten- (eventuelt gjennom pasientens private forsikring).

Tannhelsetjenester utover det som NATO-styrkene selv kan levere, må kjøpes i markedet, enten fra private tilbydere eller fra den fylkeskommunale tannhelsetjenesten. Tjenestegjørende personell som får behov for tannhelsehjelp må i utgangspunktet betale for denne hjelpen selv, på samme måte som størstedelen av den voksne befolkningen i Norge. Personell fra land som Norge har avtale med og som i løpet av øvelsesperioden får behov for behandling av sykdomstilstander i tann/munn/kjeve som gir rett til refusjon av

behandlingsutgifter fra folketrygden, vil kunne få deler av utgiftene refundert på lik linje med medlemmer i folketrygden.

Med hilsen

Ole T Andersen (e.f.)  
ekspedisjonssjef

Gry Johansen  
seniorrådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi

Forsvarsdepartementet  
Helse Midt-Norge RHF  
Helse Nord RHF  
Helse Sør-Øst RHF  
Helse Vest RHF

## Adresseliste

Helsedirektoratet	Postboks 7000 St. Olavs plass	0130	OSLO
Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Statens helsetilsyn	Postboks 8128 Dep	0032	OSLO